

Nuoret valaisevat tien Tuomaankirkkoon

ARI PAAVILAINEN

Kynttiläkulkue Tyrvään kirkolta Pyhälle Olavil- le virittää joulun odotukseen.

Maria Nurminen

Miten löytää joulufilisi? Askartelisiniko itse joulukortit koko suvulle, siivoaisinko kaiken perimmäisestä komerosta alkaen, leipoisinko kilokaupalla pipareita vai auttaisiko parhaiten runsas jouluvalojen virittely?

Itselleni tehokas keino on Tuomaankirkko. Tähän mennessä ainakin parikymmentä kertaa olen ollut seurakuntanuorten kanssa sytyttellessä kynttilöitä reitin varten Tyrvään kirkolta Pyhän Olavin kirkolle.

Alkaakin vahvasti tuntua siltä, että ilman tätä projektia ei osaa virittäytyä joulun tuloon.

Alkuvuosina kynttilöitä kuljetettiin enimmäkseen pulkalla ja niin sytytettävien kuin sytyttelijöidenkin määrä oli maltillisempi.

Olen oppinut, että kynttilöiden sytyttely sormet kohmeessa saati se, että saa ne palamaan enemmän kuin kaksi minuuttia, ei suinkaan ole helppoa puuhaa. Sää tuntuvat olevan vuosi vuodelta oikullisempia. Välillä kahlataan kurassa tai loskassa, vettä vihmoa vaakaasuoraan ja tuulee. Ja tuon reitin varrella tuulee aina. Mutta kuinka hienolta palavilla kynttilöillä reunustettu polku ja kirkon ympäristö näyttävätkään, kun on pakkasta, lunta, tähtikirkas taivas ja tuuli ei suuremmin puhal-

Monelle Sastamalan asukkaalle Tyrvään Pyhän Olavin Tuomaankirkko on oikean joulun tuoja, niin myös Maria Nurmiselle, jo parikymmenen vuoden ajan.

tele. Se näky puhuttelee.

Sitten saa kopistella lumet jaloistaan ja astua valaistuun kirkkoon, jossa hengitys höyryää. On aika rauhoittua kuuntelemaan ja laulamaan "Maa on niin kaunis..."

Tosin haastetta tuo hereillä pysyminen, sillä nuorten kanssa valvomme lauantai-illasta alkaen. Tarina kertoo, että alkuvuosina sil-

loinen kirkkoherra **Timo Kökkö**, tietojeni mukaan Tuomaan kirkon isä, pyysi kynttilöitä sytyttäneet seurakuntanuoret etupenkkiin, jotta muu kirkkovaiketti tietää toimia heidän esimerkkinsä mukaan. Ei tainnut suunnitelmasta olla juuri hyötyä, sillä etupenkin esimerkit nuokahivat kesken kaiken.

Kirkkohetken päätyttyä, kulku-

een mentyä, keräämme vielä kynttilät ja käymme ne läpi seuraavaa vuotta varten. Takavuosina tein kynttiläkatselmuksen itsekseni joululauluja kuunnellen. Se oli merkki syyskauden päättymisestä ja siitä, että nyt on aika suunnata ajatukset joulun ja sen suuren sanoman vastaanottamiseen.

Se tarjoaa todellista joulufilistä

niin Tuomaan kirkossa kuin tässä ja nyt, joka päivä, sinulle ja minulle, henkilökohtaisesti: "Enkelit ensin paimenille lauloi, sielusta sieluhun kaiku soi: Kunnia Herran, maassa nyt rauha, kun Jeesus meille armon toi."

Kaakao lämmittää Pyhän Olavin kirkolla

Wassana Kaihlamäki

Kaikki alkoi siitä, kun olin mieheni kanssa Tuomaankirkossa jouluna 2010. Kävelimme Tyrvään kirkolta Pyhälle Olaville lyhtyjien kanssa, menimme jumalanpalvelukseen kylmään kirkkoon ja ajattelin, että olisi tosi mukava saada hieman jotain lämmintä juotavaa.

Idean kypsyttyä lähdimme hankkimaan seurakunnalta lupaa kaakaotarjoilun järjestämiseen ja rahoitusta SAK:n Sastamalan seudun pai-

kallisyhdistykseltä.

Ensimmäisenä vuonna meillä ei ollut telttaa. Koko aamun satoi räntää ja olimme tosi tosi märkiä ja vihuisia.

Toisena vuotena oli teltta, mutta oli kylmä ja tuuli kovaa. Kolmantena vuonna oli teltassa jo seinätkin. Lunta oli melkein polveen asti, se oli kaikkein kaunein Tuomaankirkkopäivä kaakaotarjoilun lyhyessä historiassa, ja myös ihmisiä oli eniten liikkeellä.

Viime vuotta voikin jokainen

Sastamalalaisten maahanmuuttajien kaakaotarjoilu tuo lämpimän lisän tyrvääläiseen Tuomaankirkkoperinteeseen.

muistella ihan itse, tai jos ei tullut viime vuonna käytyä, on tänä vuonna korkea aika.

Kaakaotarjoilussa joka vuosi mukana ovat olleet Jari Kaihlamäki, Jukka Tahvanainen ja Indra Gunasekara. Muita mukana olleita ovat Wassana Kaihlamäki, Inoka Subanjali, Duangchan Chanpho-ngam ja Rattana Chiyo.

Haluamme kiittää SAK:n paikallisjärjestöä sponsoroinnista sekä Sastamalan seurakuntaa siitä, että olemme saaneet tämän mahdollisuuden. Sekä tietenkin kaikkia mukana olleita ja teitä rohkeita, jotka olette tulleet kaakaota hakemaan.

Koska uskon, että autuaampi on antaa kun ottaa, niin kuin Raamatussakin sanotaan (Ap.t.20).

ARI PAAVILAINEN

PÄÄKIRJOITUS

Voiko rakkaus loppua?

Nykyisin hävetään puhua rakkaudesta. Kaikki puhuvat rakkaudesta ehkä liikaa ja liian suureen ääneen.

Nykyisin rakkaus käsitetään loppumattomaksi luonnonvaraksi. Rakkaus on yleismaailmallista. Rakkaus poistaa kaikki ongelmat. Rakkaus on kivaa.

Tällainen rakkaus ei kestä maailman todellisuutta. Rakkautta ei ole vain kevyttä lajia, vaan usein sitä raskasta. Rakkaus ei ole vain lepoa, vaan myös taistelua.

Rakkaudesta puhumalla voi leimautua kaikkiin maailman hyviin asioihin. Silloin tulee helposti sanoneeksi sellaista, mikä on irrallaan elämän ilkeästä raadollisuudesta. Rakkauten tuominen mukaan elämään turmelee rakkauden puhtaan ideaalimaailman. Oikeassa elämässä joudutaan mukaan vaikeisiin valintoihin. Olenko oikeasti valmis hyväksymään omiin etuihin kohdistuvat leikkaukset? Olenko valmis jakamaan vähästäni, kun en enää voi antaa liiastani? Kun otamme kantaa päivän uutisiin ja ilmiöihin arjessamme, otamme itse asiassa kantaa rakkauteen todellisessa elämässä.

Joulu juhlii tällaista todellisen elämän rakkautta. Rakkaudesta Jumala antoi Jeesuksen koko maailman pahuuden sovituksiksi. Jumala rakastaa tätä maailmaa ja sen jokaista ihmistä ja sellaisiakin, jotka eivät osaa rakastaa tai astua rakkauden rintamaan. Se on todellista rakkautta. Tätä rakkautta eri näkökulmista lähestyvät kaikki kirkolliset juhlat.

Uskossa ei ole niinkään kysymys oikeasta ja väärästä, vaan rakkaudesta. Rakkaus ohjaa läpi pimeyden, kun oikeaa ja väärää ei enää erota.

Rakkaus ei koskaan katoa. Jumala on rakkaus. Katoamaton ei voi kadota, mutta ihmisestä rakkaus voi loppua.

Jumalan rakkaus kutsuu pois lämpimikseen puhutun rakkauden upottavasta suosta. Jumala kutsuu elämään rakkaudesta ja elämään rakkautta todeksi. Jeesus näyttää rakkaudesta esimerkkiä, jota ei opi muuten kuin seuraamalla. Erityisesti, kun oma rakkaus on loppu.

Ari Paavilainen
Kirkkoherra

Suodenniemi oli Seijan sydämellä 30 vuoden ajan

Seija Luoma oli töissä Suodenniemen, Vammalan ja Sastamalan seurakunnissa. Nyt on vuoro antaa aikaa itselle.

Tarja Kopalainen

Lokakuun 13. päivä oli ihan tavallinen tiistai, mutta Sastamalan kirkkoherranvirastossa varsin erilainen päivä.

Aamu alkoi laululla, lahjoilla ja halauksilla. Iltapäivällä lounastettiin pitkän kaavan mukaan. Juhlallisuuksiin oli hyvä syy, toimistosihteerin Seija Luoman viimeinen työpäivä ennen lomille ja eläkkeelle siirtymistä.

Seija Luoma palveli Suodenniemen, Vammalan ja Sastamalan seurakuntia yhteensä 30 vuoden ajan.

Seija aloitti 12. elokuuta vuonna 1985 Suodenniemen seurakunnan toimistovirkailijan ja myöhemmin taloudenhoitajan tehtävässä. Kun paikka tuli auki, Seija pani sen merkille, asuihan hän miehensä Tapio Luoman kanssa sopivasti Suodenniemen kirkon läheisyydessä. Vastuullinen työ kuitenkin hiukan pelotti.

– Seurakuntalaiset sitten pyysivät minua hakemaan, Seija muistelee.

Seijan aloittaessa työt Hannu Järventaus oli hiljattain valittu Suodenniemen kirkkoherraksi. Yhteistyö Seijan ja Hannun välillä sujui

Seija Luomaa viimeisenä työpäivänä kilistettiin leppoisille eläkepäiville.

alusta asti hyvin. Seijasta tuli nopeasti Hannun oikea käsi. Raskaana Seija koki Suodenniemen seurakunnan hankalan taloustilanteen.

– Oli vaikeaa pitää talous pinnalla. Taistelu olemassaolon kanssa oli jatkuvaa.

Suodenniemi yhdistyi Vammalan kaupunkiin vuonna 2007, samalla tapahtui seurakuntaliitos. Seijalle se tiesi siirtymistä töihin Vammalan keskustaan.

– Se eläkkeelle jäämisessä on erityisen mukavaa, että ei tarvitse enää ajella liukkailla ja mutkikkailla Putajan teillä, toteaa Seija.

Sastamalassa Seija vastasi hautausmaahallinnosta.

– Kauhean iso työ oli saada hautausmaa-asiat koneelle, Seija kertoo.

Tätä työtä jäi vielä paljon Seijan seuraajalle, Tomi Marjakoskelle.

Perjantait Seija työskenteli Suodenniemen kappelissa. Asiakaspalvelu oli Seijalle sydämen asia. Myös kappelineuvoston sihteerin tehtävät olivat Seijan vastuulla.

Eläkepäivinä on aikaa entistäkin enemmän kierrellä hautausmailla. Se on Seijan ja Tapion yhteinen harrastus. Lapsenlapset Eemeli ja Emma iloitsevat siitä, että mummu on kotona aiempaa enemmän.

Seija haluaa kiittää erityisesti suodenniemeläisiä.

– Ihmiset ovat halunneet minut tähän tehtävään, he ovat tukeneet ja arvostaneet työtäni. Parhaat kiitokset myös kaikille luottamushenkilöille, seurakuntalaisille ja työkaverille.

Mitä kivaa tänään?

Aina iloinen Aino eläkepäiville

Tarja Kopalainen

Vahtimestari-siivoojan työstä eläkkeelle vuoden alusta siirtyvä Aino Kakkuri totuttelee pikku hiljaa vapaaherran päiviin pitämällä pois kasaantuneita lomiam ja vapaapäiviä.

Tekeväälle tosin löytyy töitä vapaallakin: Aino tapaa säännöllisesti vanhustyövänsä ja kuskaa lapsenlapsia musiikkiharrastuksiin. Työ Partylite-myyjänä tuo mukavan lisän huippusosiaalisen Ainon elämänyhtymään.

Aino Kakkuri ei ole koskaan tykännyt pitää pitkiä lomiam. Eikä laskea työtunteja. Kesät hän on viettänyt Leiriaholla emäntänä vuodesta 1991 alkaen.

– Lastenohjaaja oli koko kesän lomalla, kun emäntä oli hommissa, nauraa Aino.

Sekä emäntä että lastenohjaaja on sama persoona, sillä ennen vahtimestari-siivoojan pestiä Aino työskenteli vuodesta 1991 alkaen Keikyän seurakunnan lastenohjaajana.

– Olen siitä onnellinen ihminen, että palaudun muutamassa päivässä, kertoo Aino jaksamisensa salaisuuden.

Ainolla kaikki työ on ollut mieluista. Hän on kiertänyt laajan Sastamalan seurakunnan eri kohteissa ja tehnyt sitä mielellään.

Ainon viimeisen rippileirin nuoret ojensivat emännälle kiitokseksi yllätysruusut.

Seurakunta-ajan aikana Aino on kokeillut varsin laajan kirjon eri tehtäviä lastenohjaajasta emännän, siivoojan ja suntion hommiin. Tärkeintä Ainolle on aina ollut ihminen. Vahtimestari-siivoojana hän on halunnut laittaa tilat sellaiseen kuntoon että ihmiset saavat tulla niin kuin omaan kotiinsa.

Partio on Ainolle rakas harrastus jo vuosien takaa. Eläkepäivinä tätä harrastusta virittää uuteen liekkiin liittyminen Porin Partiolilta Karhuihin. Se on eläkkeellä olevista partio-

laisista koottu ryhmä, joka tekee taustatyötä partiotoiminnan hyväksi.

Viime vuonna partiokilta mahdollisti esimerkiksi sen, että Keikyän kirkon adventtikyntilät sytytettiin Betlehemin tulella. Betlehemissä ikuinen tuli on palanut jo yli tuhat vuotta. Halki Euroopan kulkeva Betlehemin Rauhantuli on perinne, joka sai alkunsa vuonna 1986.

Liekin kuljetuksesta vastaavat eri maiden partiolaiset. Heidän joukossaan Aino – suurella sydämellä.

Sananjalka

Sastamalan seurakuntalehti 4 / 2015

Päätoimittaja: Ari Paavilainen

Toimitus:

Hannu Grén, Wassana Kaihlamäki,
Tarja Kopalainen, Marketta Lahdenmaa,
Jenni Lahti, Tuuli Muraja,
Maria Nurminen, Tytti Peurala,
Jouni Pihlajamaa, Jaakko Pirttikoski

Julkaisija, kustantaja:

Sastamalan seurakunta
Aittalahdenkatu 12, 38200 Sastamala
p. (03) 521 9090

Sivun valmistus: Tyrvään Sanomat

Paino: Alma Manu Oy, Tampere 2015

Kanttorin joulu, yksi näkökulma

TARJA KOPALAINEN

Tuuli Muraja

Olin teini-iässä, kun isäni vihittiin papiksi ja sen jälkeen jouluni ovat rytmittyneet kirkon tarpeiden mukaan.

Opiskelijana keikkailin usein jouluna ja pidin etuoikeutena sitä, että sain kokea koko joulunajan työntehtäjänä. Lasteni syntymän jälkeen olin 8 vuotta kotiäitinä, mutta viimeiset 5 vuotta olen ollut joulun töissä.

Minulla on kokemuksia erilaisista työjouluista keikkakanttorijaosta osa-aikaiseen ja täyteen työaikaan, maaseudulla ja kaupungissa. Nautin joulunvietosta urkuparvella, mutta äidin ja kanttorin roolien yhdistäminen on kieltämättä haastavaa. Olen kokeillut eri tapoja siihen.

Kerran olin aaton vapaalla ja jouluaamun jälkeen töissä, pari kertaa toisinpäin. Kerran vein lapset serkuille Helsinkiin aattona ja itse lähidin työpaikkakunnalle. Olen myös

Tuuli Muraja on kokeillut monia tapoja yhdistää äidin ja kanttorin rooli ja joulunvietto.

houkutellut lapsia hotellijoululla, mutta siihen he eivät suostu. Haasteita järjestelyihin tuo yksinhuoltajuus, pitkäkö työmatka ja se, että lähellä ei ole sukulaisia, jonne pääsisi joulunviettoon "valmiiseen pöytään".

Kanttorin joulu rakentuu perinteisten joulukirkkojen ja niiden valmistelujen ympärille. Joulun alla on koululaiskirkkoja, monenlaisia joulujuhlia, kuoro- ja musiikkiharjoituksia sekä laitoshartauksia ja ehtoollisia. Siunauksia ja muistotilaisuuksia on myös joulun välipäivinä. Vihkimisiäkin on toivottu aattoon, mutta me kanttorit emme niitä kannata, sillä silloin aaton työmäärä lisääntyy entisestään.

Kun suunnittelen kanttoritiimin työvuorot, pyrin siihen, että jokai-

nen saa vapaajakson jouluaikaan. Kanttorit eivät saa ylimääräisiä vapaita joulun takia, vain normaalit kaksi vapaapäivää viikossa, mutta toki vuosilomaa voidaan käyttää.

”Kiiltokuvajoulua en pysty työn ohella toteuttamaan, ja ehkä siksi joulun ydinsanoma puhuttelee minua armollaan: ”Älkää pelätkö, meille on tuotu suuri ilosanoma.”

Osalla kantto-reista on vapaa- joulupäivän jälkeen, osalla uuden vuoden jälkeen.

Itselläni on ennen joulua vapaa viikonloppu, jolloin teen valmisteluja kotona lasten kanssa ja vuoden vaihteessa melkein viikko vapaata. Silloin laiskotellemme kotona yöpuuissa ja ehkä käymme Helsin-

gissä ystävillä ja sukulaisilla. Jumala tuli ihmiseksi tänne meidän arjen keskelle, kiireeseen ja huoliinkin. Sen varassa mennään silloin, kun tunnen itse riittämättömyyttä.

Rempseän joulupukin esikuva on ujo pyhimys

Jouni Pihlajamaa

Vakiokysymyksiä

Joulupukki saa aattoiltana jälleen vastailla lukemattomia kertoja kysymyksiin: Kuinka vanha olet? Missä asut? Millä tulit tänne? Miten ehdit joka paikkaan?

Toivottavasti tämä artikkeli hiukan vähentää kiireiselle jouluvieraalle esitettyjen kiperien kysymysten tulvaa.

Joulupukin esikuva pidetään yleisesti nykyisen Turkin lounaisosassa sijaitsevan Myran kaupungin piispana toiminutta Nikolausta, joka eli 270–342. Häntä alettiin jo varhaiskeskiajalla kunnioittaa erityisesti merimiesten, kalastajien, kauppiaiden ja lasten taivaallisena suojeelijana.

Nikolaus on siitä erikoinen henkilö, että hän on yksi rakastetuimmista pyhimyshahmoista sekä idän (kreikaksi Hagios Nikolaos) että lännen kirkon piirissä (latinan Sanctus Nicolaus, josta mm. Englannin joulupukkiä tarkoittava Santa Claus tai pelkkä Santa). Hänen erityisyyttä kirkon historiassa korostaa se, että sadunomaisen hahmon saaneena henkilönä hänellä on tärkeä rooli myös muuten pyhimysuskoon varauksella suhtautuvien

protestanttien ja viime aikoi-

PIIROS: HANNU GRÉN

pudottamalla pussin savupiipusta. Toisissa legendoissa hän pelasti myrskyyn joutuneita merimiehiä tai pulaan joutuneita lapsia. Katolisissa maissa vakiintui tapana antaa lapsille lahjoja Nikolauksen muistopäivänä

massa lapsia ja kerjäämässä viinaa ja ruokaa. Hiljattain Suomessa tehty musta komedia Rare Exports hyödynsi taitavasti juuri tätä perinnettä. Lahjoja tuova joulupukkihahmo alkoi esiintyä ensin kaupungeissa 1800-luvun lopulla ja syrjäytti sittemmin em. hahmot.

Joulupukki muuttaa

Amerikkaan hollantilaisten siirtolaisten mukana Yhdysvaltoihin tullut Sinter Klaus muotoutui 1860-luvulta lähtien Santa Clausiksi, jonka tuntomerkeiksi tulivat punainen takki, lahjasäkki ja valkea parta. Samoihin aikoihin Georg P. Walker seppitti tarinan punanuttuisesta joulupukista, joka asuu Pohjoisnavalla. Viimeisen silauksen antoi Coca-Colan massiivinen mainoskampanja vuonna 1927. Oma osuutensa tässä stailauksessa on varmaan ollut myös Disney-elokuvilla. Mutta kuinka ollakaan: ehkä aivan sattumalta tämä hahmo muistuttaa hyvin paljon jo satoja vuosia ikoneissa piispanviitassa ja -hiipassa kuvattua Nikolaosta.

Asuuko hän sittenkin Korvatunturilla?

Radiotoimittaja Markus Rautio, alias Markus-setä, piti hyvin suosittuja Lastentunteja vuosina 1926–1956. Vuonna 1927 hän kertoi, että joulupukki asuu Korvatunturilla ja että kolmehuippuisen tunturin kaksi huippua ovat korvat, joilla hän kuulee sekä lasten lahjatoiveet että kiukuttelut. Matkailun edistämiskeskus, Finnair ja Yleisradio ovat jo pitkään profiloineet kampanjoissaan Suomea Joulupukinmaana. Hyvällä menestyksellä, sillä kaukaisesta, lumisesta ja myyttisestä maasta se on ollut helppo uskoa.

na jopa monien buddhalaisen ja shintolaisten parissa. Onhan joulupukki hyvin suosittu muun muassa Japanissa.

Ujo hyväntekijä

Pyhä Nikolaus syntyi varakkaaseen

kauppiasperheeseen ja oli tunnettu hyväntekeväisyydestään ja hurskaudestaan. Tunnetuimmassa legendassa hän pelasti erään köyhän perheen kurjalta kohtalolta tuomalla öisin salaa pussillisen kultarahoja kodin ovelle tai

6.12. Suomen Niilot, Nikot, Nikolait ja Nikit ovat hänen kaimojaan ja viettävät nimipäiväänsä juuri silloin.

Pelottavat pukkihahmot

Ennen meidän tuntemaamme jovi- aalia punanuttua Suomessa liikkuvat joulunaikoihin pelottavat nuutti- ja tapaninpukit. Nimi pukki periytyy hahmolta, joka maaseudulla kierteli pukinsarvet päässään ja tuohinaamari kasvoillaan pelottele-

Ruuanjakamista – armon evankeliumia

MARKETTA LAHDENMAA

Marketta Lahdenmaa

Vammalan seurakuntatalon alaker- ta on tupaten täynnä ihmisiä. Jono diakonian odotustilaan on pitkä ja ulos ulottuva. Satunnaista ohikulki- jaa se ihmetyttää, ja joku Rantasaliin menevä kerholainenkin voi pysäh- tyä kummastelemaan.

Mistä oikein on kysymys?

Vastauksen saamiseksi on kuljet- tava ajassa taaksepäin aina Sasta- malan seurakunnan ensimmäisiin Arkiehtoisiin – sekä niitä edeltävään aikaan.

Rita ja Pekka Wallin sanovat, et- tä heidän elämäntehtävänsä, suora- nainen kutsumuksensa on vähäva- raisten ja yksinäisten auttaminen. Alkususäyksen sille antoi soppatyk- ki, jonka hankkiminen juolahti Pe- kan mieleen, kun hän eräänä päivä- nä ajoi rekkaa.

– Ajatus tuntui aivan järjettömäl- tä, mitä minä soppatykillä tekisin, Pekka kertoo silloisia ajatuksiaan.

Hän sanoi Jumalalle, että nyt olet erehtynyt, en minä tarvitse soppa- tykkiä. Ajatus jäi kuitenkin mieleen ja lopulta Pekka laittoi ostoilmoituk- sen Keltaiseen Pörssiin.

Pian ilmoitukseen vastattiinkin. Soppatykki oli löytynyt, enää olisi vain hintakysymys. Pekka arveli, et- tei hänellä olisi tarvittavaa summaa,

Rita ja Pekka Wallinille vähävaraisten ja yksinäisten auttaminen on Jumalan antama kutsumustehtävä.

mutta hinta oli juuri se, minkä hän oli varannut. Jumalalla taisi olla suunnitelma Wallinien varalle.

Rita kuuntelee vieressä Pekan in- nostunutta selitystä ja pyytää pu- heenvuoroa.

– Meidän molempien tie on ollut tosi rankka: masennuksen, paniik-

kihäiriön ja alkoholin liikakäytön kautta Jumalan työhön. Ja tämä tausta on osoittautunut siunaukseksi. En olisi ikinä uskonut, että minä voisinkin rakastua tähän työhön. Ju- malan tiet ovat tutkimattomat.

Molempien mielessä on kirkkaa- na se, kuinka he ensi kertaa tulivat

seurakunnan järjestämään Arkie- hooseen. Heillä ei ollut rahaa, työt- ömyys ja sairaus olivat vieneet ta- louden miinukselle, mutta seura- kuntatalolla sai syödä. Sitä ennen he olivat kokeneet, että seurakuntam- me kirkkoherra Ari Paavilainen oli madaltanut seurakunnan kynnyk-

sen niin alas, että heidänkin oli help- po tulla.

Wallinien kokemus sai heidät in- nostumaan elintarvikejakelusta. Diakonian avustuksella tehtiin sopi- mukset kauppoihin, joista haetaan ruokaa, ja sitä alettiin jakaa tiistaisin ja perjantaisin Vammalan seurakun- tatalon alakerrassa.

Ritalle ja Pekalle elintarvikejake- lu on sydämen asia. He ovat nähneet kuinka aroista ja häpeävistä ihmisistä on tullut rohkeampia, kuinka hy- väksyntä ja arvostus ovat nostaneet monen itsetuntoa.

Ruuanjakelu on heille se työkalu, jolla he voivat ja saavat kohdata näi- tä lähimmäisiä.

Rita ja Pekka haluavat kertoa Ju- malan rakkaudesta ja hyvyydestä ih- misistä kohtaan.

– Jumala ei erottele ihmisiä, Hä- nelle kaikki ihmiset ovat tärkeitä.

Evankeliumi Kristuksesta on se elämän kallein asia. Tätä sanomaa he haluavat viedä eteenpäin. Autta- malla, jakamalla ruokaa ja kohtaa- malla jokaisen yksilönä.

– Jokaisen rukous on tärkeä, eikä yksikään elämäkokemus ja taakka ole turha, tiedämme sen omasta ko- kemuksestamme. Tämä työ on evankeliumin viemistä yksin Kris- tuksen tähden.

Myös Lousaja sai asukastuvan

Tarja Kopalainen

Lousajan alueen asukkaat ovat saa- neet oman asukastuvan.

Aiemmin tänä vuonna asukastu- pa avattiin Marttilaan. Asukastuvis- sa alueen asukkailla on mahdollista tavata toisiaan kahvittelemalla ja ren- non yhdessäolon merkeissä.

Asukastupa-toiminnan tavoitteen- na on tukea yhteisöllisyyttä ja osal- lisuutta sekä parantaa asuinalueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Mie- lekäs tekeminen ja omien lahjojen käyttöön laittaminen tuo iloa ja voi- maannuttaa.

Toiminnan mahdollistaa Kirkko- hallituksen syrjäytymisen estämis- hankkeisiin myöntämä määräraha. Rahalla saadaan hankittua myös atk-yhteys asukastupien käyttöön sekä toteutettua kesän virkistysreis- su pienellä omakustannusosuudel- la niille, joilla ei siihen muuten ole varaa.

Asukastupa -projektiä luotsaavat yhteistyössä Sastamalan seurakun- nan diakoniatyö, kaupungin Tila- keskus, Sosiaalikeskus ja Päihdekli- nikka.

MARJA WIIKARI

Talkookahveet. Asukastupaa ovat olleet valmistelemaan avajaiskuntoon lousajalaiset Jorma Lampio, Raija Haanpää, Petteri Peltomaa sekä diakonit Helvi Toivola ja Heidi-Maria Heikkilä.

ASUKASTUVAT

- Marttilan asukastupa, Törmäkatu 3A, kellarikerros. Avoinna ma, ke ja pe klo 10–13.
- Lousajan Asukastupa, Kannintie 8, sisäänkäynti talon takaa. Avoinna to klo 10–13 (10.12. asukastupa kiinni Uusi Toivo -lounaan vuoksi).

Kirkkoseikkailu on hauska tapa tutustua omaan kotikirkkoon.

Karkun Jännä Kotikirkko

Jenni Lahti

Lokakuinen lauantaiaamu valkeni aurinkoisena ja kauniina, kun lähdimme Karkun kirkolle. Taas Luoja tiesi järjestää päivälle hyvää säätä. Olimme aloittamassa Jännä Koti- kirkko -tapahtumaa.

Karkun seurakuntalaiset pyysivät perhetoimintaa, ja seurakunta, etenkin pappi Anu Jokinen-Lun- dén, kuunteli.

Pyyntö tavoitti myös Karkun nuorisotyönohjaajan, Jenni Lah- den, joka heitti ilmoille idean kirk- koseikkailusta. Kaksi innokasta suunnittelijaa sekä joukko vapaaeh- toisia yhdisti voimansa, ja niin Jän- nä Kotikirkko -tapahtuma syntyi.

Tapahtumaan osallistui noin 40 henkeä.

Päivän aikana etsimme porukalla

kirkonrottia, kolumme kaikki mahdolliset kaapit sekä käytävät kirkosta, tutustuimme kanttori He- lena Bäckmanin johdolla kirkon ur- kuihin ja pääsimme jopa niitä hie- man kokeilemaan. Ulkona paistet- tiin makkaraa tynnyrinuotilla, koottiin kuutioita ja askarreltiin omenoista tuikkulyhtyjä. Jotkut te- kivät luudanvarsista ja kulkusista soittimia, joiden säestämänä laulettiin puolalainen nuotiolaulu. Aikui- silla oli mahdollisuus jutella keske- nään kahvitellen ja osallistua lasten kanssa toimintaan.

Kaikilla tuntui olevan mukavaa. Näimme iloisia naamoja ja innok- kaita kirkonrotan etsijöitä. Mietitiin kirkon kokoa ja sitä, montako ih- mistä mahtuu kirkkoon. Lasten mielestä kirkkoon mahtuu ainakin tuhat, vaikka suntio Johanna Hei-

nisuo kertoi muuta.

Muutamat aikuiset kertoivat pi- täneensä sakastia aina mystisenä paikkana, mutta se paljastuikin suhteellisen tavalliseksi paikaksi. Lasten mielestä kirkossa kaikui kivasti ja parven rappujen alla olevat kome- rot haisivat pahalta. Kivointa oli soittaa urkuja ja syödä pullaa. Kai- ki kolme kirkonrottaakin tuli löydet- tyä. Touhukkaan päivän päälle oli mukavaa hiljentyä ehtoollishartauteen.

Kiitos tapahtumaan osallistuneil- le ja vapaaehtoisille, kuten Markku Salonojalle ja Karkun Samoajien Terttu Sulanteelle. Tehdään kaik- keä mukavaa yhdessä taas ensi syk- syn kirkkoseikkailussa!

JENNI LAHTI

Bussi on lastattu partiolaisilla ja suuntana partioleiri Hollannissa.

Partiolaiset mukana Yhteisvastuukeräyksessä

Jaakko Pirttikoski

Ensi vuoden Yhteisvastuukeräyksen kotimainen erityiskohde on partio.

Keräyksen tuotoilla avustetaan partiolaisten hankkeita, joiden tavoitteena on helpottaa erityisryhmien, kuten maahanmuuttajien, erityistä tukea tarvitsevien sekä vähävaraisten osallistumista partio toimintaan. Harrastuksen avulla halutaan estää syrjäytymistä.

Keräyksen ulkomaisena kohteena on Uganda, jossa tuetaan ammattikoulun rakentamista paikallisille nuorille sekä Kongon pakolaisille Rwamwanjan pakolaisleirissä. Rwamwanjassa asuu noin 60 000 pakolaista ja määrä kasvaa noin 500 ihmisen viikottahdilla.

Yhteisvastuukeräyksen tuotosta

60 prosenttia käytetään Kirkon Ulkomaanavun kautta kehitysyhteistyöhön ja katastrofipuun. 20 prosenttia käytetään vuosittain vaihtuvaan kohteeseen Suomessa ja 20 prosenttia kirkon ja seurakuntien avustustyöhön. Yhteisvastuukeräys käynnistyy sunnuntaina 7. helmikuuta.

Partiolaiset tempaisevat ystävänäpäivänä

Partiolaiset osallistuvat myös yhteisvastuukeräyksen järjestämiseen toimimalla muun muassa lipaskeeräijinä. 21. helmikuuta partiolaiset järjestävät eri puolilla Sastamalaa Yhteisvastuutempauksia. Partiomaiseen tapaan keräys käynnistetään hyvällä työllä: tempauksissa kokoonnutaan yhteen auttamaan apua tarvitsevia.

Sastamalassa toimii 7 partiolipukuntaa. Mukana on yhteensä viitisensataa lasta ja nuorta. Kaksi lipukuntaa toimii keskustan alueella, omat yhdistykset on Karkussa, Keikyässä, Kiikassa, Mouhijärvellä ja Suodenniemellä.

Ryhmässä toimiminen, uusien taitojen oppiminen ja seikkailu yhdessä ystävien kanssa ovat pysyneet hyvin muodissa. Partiolaisten jäsenmäärä on ollut valtakunnallisestikin voimakkaassa kasvussa viime vuosina.

Mukaan kaiken ikäisenä

Vaikka partion harrastaminen on yleisimmin aloitettu ekaluokkalaisena, mukaan pääsee ihan kaiken ikäisenä. Viikoittaista tekemistä on

tarjolla kouluikäisille lapsille, mutta partiota voi harrastaa myös aikuisena.

Leirit ja retket ovat perinteisesti iso osa partiota ja kokoontumisissa opittuja taitoja ruuanlaitosta tullilla yöpymiseen päästään kokeilemaan oikeassa ympäristössä. Myös sosiaaliset taidot kasvavat, kun tiiviissä porukassa kaveri on pakko ottaa huomioon.

Viime kesänä bussilastillinen sastamalalaisia partionuoria lähti 3 viikon mittaiselle leirimatkalle Hollantiin. Tulevana kesänä luvassa on valtakunnallinen suurleiri Roihu, joka järjestetään Hämeenlinnassa Evon maastoissa. Leirille odotetaan lähes 15 000 partiolaista eri puolilta Suomea sekä ulkomailta.

PUFFEJA

JAAKKO PIRTTIKOSKI

Seimikatu palaa joulunpyhiksi Marttilankadulle

Perinteinen Seimikatu-tempaus järjestetään jälleen Marttilankadulla Vammalassa. Seimikatu avataan ensimmäisenä adventtisunnuntaina 29.11., ja seimiasetelmien toivotaan olevan valmiina sitä edeltävänä lauantaina. Seimiasetelmat ovat katseltavissa osallistuvien liikkeiden ikkunoissa loppiaiseen 6.1. saakka.

Seimikatu on vuodesta 2007 alkaen vietetty perinne, jossa Marttilankadun varrella olevien kauppojen ja liiketilöiden ikkunoihin on tehty Jeesusken syntymähetkiä kuvaavia seimiasetelmiä. Yrittäjät voivat tehdä seimiasetelmat itse tai antaa ikkunoiltaan tilaa seurakunnan omille seimenrakentajille.

Adventtisunnuntaina 29.11. kello 18–20 Vammalan seurakuntatalossa järjestetään koko perheen seimiaskarteluilta, jossa voi askarrella oman jouluseimen kotiin joululooa tuomaan. Askartelua ohjaa Outi-Leena Uotila.

Lyhyt valaisevat tietä jouluun

Lyhtykirkko tuo valoa joulunaikaan Sastamalan Pyhän Marian kirkossa perjantaina 11.12. kello 19. Lyhyt valaisevat tietä kirkolle ja kirkkovieraat voivat ottaa myös oman lyhdyn mukaan. Lyhtykirkon toimittavat Karkun seurakuntapastori Anu Jokinen-Lundén ja kanttori Tuuli Muraja.

Pihlavassa Seimipolku

Kertomus Betlehemin halpaan talliin syntyneestä Joulun Lapsesta on saanut ihmiset sukupolvesta toiseen rakentamaan jouluseimiä. Keskiviikkona 16.12. kello 16–20 Pihlavan pirtin alueella, osoitteessa Kurjentie 43, 38270 Sastamala, järjestetään Seimipolku, jossa on esillä kymmeniä erilaisia ja eri maista peräisin olevia jouluseimiä. Lisäksi paikan päällä on glögitarjoilua. Seimipolun järjestävät Kaija ja Reijo Telaranta sekä Inkeri ja Lauri Haapiseva. Tapahtumaan on vapaa pääsy.

Adresseissa uusia tuulia

Sastamalan seurakunta tuo myyntiin sarjan uusia adresseja. Addressien kuva-aiheet on Tyrvään Pyhän Olavin kirkolta. Uusia adresseja valmistele työrhmä, johon kuuluvat kirkkoherra Ari Paavilainen sekä seurakuntapastorit Auli Airas-Laitila ja Tarja Kopalainen. Addressit on suunnitellut Jaakko Pirttikoski ja painotyön tekee Vammaspaino. Adresseihin valitut kuva-aiheet kuvastavat valoa ja armoa, muistolauseet on valittu virsikirjasta. Uudet addressit saataneen myyntiin vuoden 2016 alkupuolella. Adresseja saa ostaa kirkkoherranvirastosta ja Tyrvään Pyhän Olavin kirkolta sekä mahdollisesti myös paikallisista liikkeistä.

Pakolaiset elämän odotushuoneessa

NINA SILANDU

Tarja Kopalainen

Seurakuntapastori **Auli Airas-Laitila** osallistui lokakuussa Kirkon Ulkomaanavun opintomatkalle Ugandaan.

Uganda on valittu Yhteisvastuukeräyksen ensi vuoden ulkomaan-kohteeksi. Valinta tapahtui sen jälkeen, kun Kirkon Ulkomaanapu joutui hallituksen kehitysyhteistyöhön kohdistamista leikkauksista johtuen lopettamaan työnsä jo vuoden 2016 keräyksen esimerkkikohteeksi valitussa Mosambikissa.

Matkaseurueen mukana Auli Airas-Laitila tutustui Rwamwanjan pakolaisleirille, jossa elää 60 000 Kongon pakolaista alkeellisissa oloissa. Pakolaisia tulee leirille jatkuvasti lisää.

Uganda on 12. köyhin valtio maailmassa, maan työttömyysaste on 82 prosenttia. Pakolaisten vastaanottamisessa Uganda on kuitenkin aivan kärkimaita. Ugandalaiset ovat itsekin tarvinneet apua, ja siksi osaavat sitä myös antaa. Ugandan valtion lisäksi alueella toimii YK:n pakolaisten apu UNHCR ja Punainen Risti sekä

Auli Airas-Laitila nosti syliinsä pikkuisen tytön Rwamwanjan rekisteröintikeskuksen pihalla. Sylistä näkee kauemmaksi, edes hetkellisesti.

operatiivisia toimijoita kuten Fida, Pelastakaa Lapset ry ja Kirkon Ulko-

maanapu.

Kirkon Ulkomaanapu työskentelee Rwamwanjan pakolaisleirillä koulutuksen parissa.

Tänä vuonna on alkamassa ammattikoulutus, johon pääsee 120 nuorta mekaanikon, maanviljelyksen, rakennus- ja catering -alan oppiin. Koulutettavien määrä on pisara meressä, mutta suuri asia oppiin pääseville. Kirkon Ulkomaanapu on mukana myös Luterilaisen maailmanliiton pakolaisleirillä ylläpitämissä kouluissa. Ugandalaiset ovat itsekin köyhiä, ja pakolaisleirin kouluissa opiskelevista onkin 30 prosenttia paikallisia ja 70 prosenttia pakolaisia.

Monet ovat eläneet pakolaisleirillä jo useita vuosia, he vain odottavat, vailla tietoa paremmasta. Väli tilassa eläminen vie voimia.

Mielekkyyttä antaa Ugandan valtion jokaiselle perheelle antama maatilkkku. Siinä voi yrittää kasvattaa leivänjatketta niukan avustusruoan lisäksi. Avustusruoka on päivästä toiseen samaa maissijauhoa ja papua, jota perhe saa säkin kerran kuussa. Terveystarkastus lei-

rillä kattaa vain hätäavun.

Kurjuudesta huolimatta lapset leikkivät ja ovat iloisia, joskin osassa lapsista näkyy jo sama suru, jota elämän pahasti traumatisoiva nuoriso ja aikuisväestö kantaa.

Auli Airas-Laitila pitää etuoikeutena sitä, että pääsi näkemään pakolaisleirin paikan päällä.

Matkalle hän lähti vapaaehtoisesti, omasta kiinnostuksesta. Kokeuksistaan hän kiittää kertomassa vuoden 2016 Yhteisvastuukeräyksen starttitilaisuuksissa ja seurakuntavierailuilla.

– Kirkon Ulkomaanapu on läpinäkyvä järjestö, apu menee hyvin perille. Iloitsen siitä, että voin olla mukana tässä työssä. Samaa työtä tekevät avustustyöntekijät Ugandassa, me täällä ja kaikki lahjoittajat. Oli hauska myös nähdä matkan varrella ”toisenlaisia lahjoja”, kanoja ja vuohia tepastelemassa, ihmisiä kuokka kädessä pellolla ja naisia ompelukoneen ääressä kadunvarsiliikkeen edustalla. Olivatpa ne sitten itse hankittuja tai lahjaksi saatuja, kaikki ne ovat pieniä alkuja ja antavat toivoa paremmasta.

SASTAMALAN SEURAKUNTA

JOULUNAJAN TAPAHTUMATARJOTIN - POIMI OMASI!

MESSUT

PE 27.11.

Yläkouluun ja lukion adventtihartaus, Kiikan kirkko klo 8.45, Pihlajamaa, Bäckman, koulun musiikkiryhmä joht. Sandy Ahjo

1. adventtisunnuntai
su 29.11.

Tyrvään kirkko klo 10, Väänänen, Heikkilä, Mattila A.
Karkun kirkko klo 10, Jokinen-Lundén, Mäkinen, Kirkkokuoro
Keikyän kirkko klo 10, Sorva, Mattila J.
Kiikoisten kirkko klo 10, Airas-Laitila, Lasse Kautto, Kirkkokuoro, messun jälkeen emerita kanttori Sirpa Maja-Lähdekorven valokuvan asettaminen sakariston seinälle ja kirkkokahvit srk-talo
Kiikan kirkko klo 13, Pihlajamaa, Bäckman, avustaa Aili Riihimäki, Lauluryhmä, kirkkokahvit
Perhemessu, Sammaljoen kirkko klo 13, Heikkilä, kirkkokahvit
Hoosianna-perhekerkko, Suodenniemen kirkko klo 13, Hautala, Mäkinen
Pieni Hoosiannakirkko, Mouhijärven kirkko klo 18, Hautala

Itsenäisyyspäivä, 2. adventtisunnuntai, sanajumalanpalvelus, kunniakäynnit ja seppeleenlaskut sankarihaudoilla
su 6.12.

Tyrvään kirkko klo 12, Kopalainen, Paavilainen, Mattila A., Tyrvään kirkkokuoro, johtaa Elisa Junntila
Sammaljoen kirkko klo 9, Heikkilä, Mattila A., Pohjan Poijaat
Karkun kirkko klo 10, Jokinen-Lundén, Muraja, Karkun Lions Club tarjoaa kirkkokahvi kirkkossa
Keikyän kirkko klo 10, Sorva, Bäckman, Veteraaniveljet
Mouhijärven kirkko klo 10, Hautala, Mattila J., Kirkkokuoro
Kiikan kirkko klo 12, Pihlajamaa, Leena Toivonen
Salokunnan kirkko klo 12, Jokinen-Lundén, Muraja
Messu, Kiikoisten kirkko klo 13, Airas-Laitila, Bäckman, Veteraaniveljet, kahvittelaisuus srk-talo
Suodenniemen kirkko klo 15, Heikkilä, Mattila J., partiolaisten lupausnanto, kirkkokahvit srk-talo
Keikyän partiolaisten kynttiläkirkko ja Lasten Kauneimmat joululaulut, Keikyän kirkko klo 16, Sorva, Muraja
Kiikan partiolaisten kynttiläkulkue klo 16 Kiikan Vanhainkotiilta sankarihaudoille. Puhe Pihlajamaa.

PE 11.12.

Lyhtykirkko, Sastamalan Pyhän Marian kirkko klo 19, Jokinen-Lundén, Muraja

3. adventtisunnuntai
su 13.12.

Tyrvään kirkko klo 10, Väänänen, Kopalainen, Muraja, avustaa Salme Kuukka

TI 15.12.

Karkun koulun joulukirkko, Karkun kirkko klo 10 Jokinen-Lundén, Mäkinen, Jenni Lahti

PE 18.12.

Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ja opettajien joulukirkko ja lukukauden päätös, Tyrvään kirkko klo 9, Pihlajamaa, Mäkinen

4. adventtisunnuntai
su 20.12.

Tuomaankirkko, Tyrvään Pyhän Olavin kirkko klo 7, Kopalainen, Mattila A., kynttiläkulkue Tyrvään kirkolta lähtee klo 6
Tyrvään kirkko klo 10, Väänänen, Paavilainen, Mattila A.
Koko perheen joulukirkko ja myyjäiset, Lantula-talo klo 16

TI 22.12.

Lukion joulukirkko, Tyrvään kirkko klo 8, Paavilainen, Mattila A.
Alakoulun joulujuhla, Kiikan kirkko klo 8, Pihlajamaa, Mattila J.
Mouhijärven yhteiskoulun joulukirkko, Mouhijärven kirkko klo 8, Hautala
Suodenniemen koulun joulukirkko, Suodenniemen kirkko klo 9, Heikkilä, Mäkinen
Sylvään koulun joulukirkko, Tyrvään kirkko klo 9.30, Väänänen, Mattila A.

Jouluaton sanajumalanpalvelus
to 24.12.

Lasten ja perheiden joulukirkko, Tyrvään kirkko klo 14, Väänänen, Mattila A., Lapsikuoro Stella
Keikyän kirkko klo 14, Pihlajamaa, Bäckman, Iltapäiväkuoro
Sammaljoen kirkko klo 16, Kopalainen, Mäkinen
Karkun kirkko klo 15, Jokinen-Lundén, Muraja
Kiikoisten kirkko klo 15, Airas-Laitila, Mattila
Mouhijärven vanhakirkko klo 15, Hautala
Kiikan kirkko klo 16, Pihlajamaa, Bäckman
Suodenniemen kirkko klo 16, Heikkilä, Mäkinen
Tyrvään kirkko klo 16, Väänänen, Mattila A., Eveliina ja Jussi Määttä, laulu

Salokunnan kirkko klo 17, Jokinen-Lundén, Muraja
Mouhijärven kirkko klo 17, Hautala, Mattila J.
Tyrvään siunauskappeli Roismala klo 17.30, Väänänen, Mattila A., Eveliina ja Jussi Määttä, laulu
Jouluyön musiikki, Keikyän kirkko klo 20, Miina-Liisa Väreli ja Mari Sorva, Kopalainen
Jouluyön musiikki, Tyrvään kirkko klo 22, Miina-Liisa Väreli ja Mari Sorva, Kopalainen

Jouluamun sanajumalanpalvelus
PE 25.12.

Tyrvään kirkko klo 8, Paavilainen, Mattila A., Kirkkokuoro, johtaa Elisa Junntila
Karkun kirkko klo 8, Jokinen-Lundén, Mäkinen, Kirkkokuoro
Kiikan kirkko klo 8, Pihlajamaa, Bäckman
Suodenniemen kirkko klo 8, Hautala, Mattila J.
Messu, Kiikoisten kirkko klo 10, Pihlajamaa, Bäckman, Airas-Laitila, Bäckman Helena
Mouhijärven kirkko klo 10, Hautala, Mattila J.
Salokunnan kirkko klo 10, Jokinen-Lundén, Mäkinen, Kirkkokuoro
Sammaljoen kirkko klo 10, Paavilainen, Mattila A.
Joulukirkko, Lopenkulman rukoushuone klo 11

Tapaninpäivä
26.12.

Jumalanpalvelus Vähähaaran Kotiseututalossa klo 10, Airas-Laitila, Mäkinen, kyläseura tarjoaa kirkkokahvit
Messu, Tyrvään kirkko klo 10, Heikkilä, Muraja

Apostoli Johanneksen päivä
su 27.12.

Joululaulukirkko, Tyrvään kirkko klo 10, Airas-Laitila, Jokinen-Lundén, Mäkinen

Viattomien lasten päivä
MA 28.12.

Enkelikirkko, Tyrvään kirkko klo 18, Kopalainen, Muraja, Piia Jaatinen

Uudenvuodenaatto
to 31.12.

Hartaus, Tyrvään kirkko klo 22, Väänänen, Mattila J.

Uudenvuodenpäivä
PE 1.1.2016

Messu, Tyrvään kirkko klo 10, Kopalainen, Väänänen, Mattila J.
Mouhijärven kirkko klo 12, Hautala, Mattila J.

2. sunnuntai joulusta
su 3.1.

Tyrvään kirkko klo 10, Heikkilä, Väänänen, Mäkinen
Kiikoisten kirkko klo 10, Airas-Laitila, Mattila A.
Kauneimpien joululaulujen messu, Salokunnan kirkko klo 13, Jokinen-Lundén, Urpo Vuorenoja

Loppipäinen
6.1.

Tyrvään kirkko klo 10, uusien työntekijöiden siunaaminen, Paavilainen, Kopalainen, Muraja, kirkkokahvit
Sammaljoen kirkko klo 13, Heikkilä, Mattila A., räppäiskahvit
Kauneimpien joululaulujen messu, Karkun srk-talo klo 18, Jokinen-Lundén, Urpo Vuorenoja
Mouhijärven kirkko klo 18

1. sunnuntai loppiaisesta
su 10.1.

Tyrvään kirkko klo 10, Paavilainen, Kopalainen, Gideonit
Karkun srk-talo klo 10, Jokinen-Lundén, Mäkinen
Kiikan srk-talo klo 10, Pihlajamaa
Metsäkirkko ja kauneimmat joululaulut vielä kerran Pirjon pirtillä (Heinimaant. 28) klo 18, Sorva, kulkue lähtee Ojalan pihasta klo 17.20.
Suodenniemen srk-talo klo 18, Jokinen-Lundén, Gideonit

”On yhtä koko maa”

TUOMASMESSU

Su 22.11. Mouhijärven kirkko klo 18.
Liturgina Lasse Hautala, saarna Tarja Kopalainen, kanttori Jari Mattila ja musiikkiryhmä.
Iltaatearjoilu. Lämpimästi Tervetuloa!

HILJAISUUDEN RETRIITTI

Hiljaisuuden, ihmettelyn ja tunnemaalauksen retriitti
pe-su 19.-21.2.2016 Houhjärven leirimajalla.
Tiedustelut ja ilmoittautumiset viimeistään
5.2.2016 Maija-Liisa Halme p. 050 314 9042.

TI 1.12.

Tsop:n Elohopeakerhon Kauneimmat joululaulut
Sammaljoen kirkko klo 11, Osmo Ojansivu, Mäkinen
su 6.12.

Keikyän partiolaisten kynttiläkirkko ja Lasten Kauneimmat joululaulut, Keikyän kirkko klo 16, Sorva, Muraja
TI 8.12.

Erätulet Eräperkossa klo 17, Kauneimmat joululaulut
klo 19, Sorva
su 13.12.

Suodenniemen kirkko klo 14, Hautala, Mäkinen
Lasten ja perheiden kauneimmat joululaulut, Tyrvään kirkko klo 14, Väänänen, Mattila A., Rolling Notes -orkesteri, johtaa Sandy Ahjo, Lapsikuoro Stella
Kauneimmat joululaulut, Tyrvään kirkko klo 16, Kopalainen, Mattila A.

Perhekerhon joulujuhla ja kauneimmat joululaulut Illon rukous-huone klo 16, Heikkilä, Muraja, Anneli Mäki-Laurila, Piia Jaatinen

Kiikan kirkko klo 18, Pihlajamaa, Mattila J.
Karkun kirkko klo 18, Sorva, Mäkinen, Mervi Marku, Kirkkokuoro
Kiikoisten kirkko klo 19, Airas-Laitila, Lasse Kautto
TI 15.12.

Lasten kauneimmat joululaulut ja päiväkerholaisten joulujuhla, Kiikoisten kirkko klo 18, Airas-Laitila, Muraja, Outi-Tuulia Haavisto, Ella Saastamoinen
KE 16.12.

Tervämäen rukoushuone klo 18, Hautala
to 17.12.

Lahdenperän rantasauna klo 18, Heikkilä, Mattila A.
PE 18.12.

Joululaulujen ilta Houhjärvellä Salme ja Mikko Kuukalla
klo 18
su 20.12.

Salokunnan kirkko klo 13, Jokinen-Lundén, Mäkinen, Karkun kirkkokuoro, Kristiina Jokihaara laulaa
Sammaljoen kirkko klo 16, Heikkilä, Mäkinen, Kristiina Jokihaara laulaa

Päivä- ja perhekerholaisten joulujuhla ja lasten kauneimmat joululaulut Karkun kirkko klo 16, Jokinen-Lundén, kanttori?, Marjo-Riitta Helminen, Anneli Mäki-Laurila
Keikyän kirkko klo 18, Kopalainen, Bäckman
Mouhijärven kirkko klo 18, Hautala, Mattila J.
Kiikan-Ilon kauneimmat joululaulut Anna-Liisa ja Matti Hoipolla (Kiikan-Ilontie 350) klo 18, Heikkilä
su 27.12.

Lantula-talo klo 18, Airas-Laitila, Muraja
su 3.1.

Kauneimpien joululaulujen messu, Salokunnan kirkko klo 13, Jokinen-Lundén, Urpo Vuorenoja
KE 6.1.

Kauneimmat joululaulut vielä kerran, Suodenniemen srk-talo klo 18, Heikkilä, Mäkinen
Kauneimpien joululaulujen messu Karkun srk-talo klo 18, Jokinen-Lundén, Urpo Vuorenoja

ENKELIKERÄYS

Keräämme ruokakoreja vähävaraisille sastamalalaisille yksinasujille. Otamme vastaan myös perheille tarkoitettuja lahjoituksia. Voit tuoda lahjoituksesi
* S-Market Sastamalan aulaan pe 4.12. klo 14-17
* Kauppakeskus Häijään Äijän aulaan pe 4.12. klo 14-17
* Diakoniatuomistolle (Vammalan Srk-talo, Asemak. 6) ti 8.12. klo 9-11, to 10.12. klo 15-18 ja pe 11.12. klo 9-11.

* Lahjoitukset on toimitettava viimeistään pe 11.12. Kappeliseurakuntien alueella voit ottaa yhteyttä alueesi diakoniatyöntekijään. Otamme vastaan kaikenkokoiset ruokalahjoitukset. Voit tuoda esim. kahvia, teetä, säilykkeitä, suklaata, karamelleja, glögiä, riisiä, luumuja, pähkinöitä, rusinoita, kynttilöitä, serviettejä, keksejä ym. säilyviä.
Lämmin kiitos lahjastasi!

JOULUJUHLAT JA TAPAHTUMAT

To 26.11.
Hengellisten laulujen ilta, Karkun srk-talo klo 18
Pe 27.11.
Joulukarkku Harsulla klo 18 tähti syttyy, joulupuuro ja glögi, kellarissa satuilua, torttukahvit ja joululauluja srk-talo MA 30.11.
Kutalan-Kiuralan ikäihmisten iltapäivä Kutalan Nuorisoseuran talolla klo 12, keittolounas, adventtikahvit, ohjelmaa
Ke 2.12.
Pyhän Olavin talkoolaisten joululounas, Vammalan srk-talo klo 13
Joululauluja Kiikoisten vanhustentalolla kaikille klo 17
To 3.12.
Salokunnan vanhemman väen joulunavaus, Salokunnan kirkko klo 11, joulupuuro ja -kahvit, joululauluja, ohjelmaa
Adventti-ilta, Suodenniemen srk-talo klo 19, musiikkia, yhteislauluja, iltakahvit
La 5.12.
Lähetyksen joulutori, Vammalan srk-talo klo 10-13, I eivonnaisia, hernekeittoa ja ohrapuuroa omiin astioihin, arpoja, käsitöitä
Ma 7.12.
Karkun kamari adventtijuhla ja -ateria Karkun srk-talo klo 12
Ti 8.12.
Eläkeikäisten ja näkövammaisten joulujuhla, Vammalan srk-talo klo 12
Kiikoisten eläkeliiton joulujuhla, Kiikoisten srk-talo klo 14
Ke 9.12.
Joululauluja Hopun sydämessä klo 13.15
Kivijärven-Ekojärven diakonialähetyksen joulujuhla Airi ja Tauno Virtasella (Ekojärvent. 690) klo 18
To 10.12.
Arkilounas Kiikoisten srk-talo klo 12, klo 11.30 joululauluja
Pe 11.12.
Eläkeliiton Äetsän yhdistyksen puurojuhla, Keikyän srk-talo klo 13
Kiikoisten lähetyksen joulumyyjäiset Kiikoisten torilla klo 14-16, leivonnaisia, käsitöitä, myytävää vastaanotetaan, tied. Sirkka Koivuniemi p. 0400 989 249 tai Marjatta Alajoki p. 0400 456 048
Ma 14.12.
Merimieskirkkopiirin joulujuhla Vehmaan tilalla klo 13
Kiikan naisten jouluraamattupiiri Aili Riihimäellä klo 18.30
Naistenpiirin joulupuuro, Mouhijärven srk-koti klo 18.30
Ti 15.12.
Eläkeikäisten joulujuhla, Kiikan srk-talo klo 12
Ke 16.12.
Eläkeliiton puurojuhla, Mouhijärven srk-koti klo 13
Keskiviikkokerhon seimivaellus Pihlavassa klo 13
Seimivaellus Pihlavassa Kaija ja Reijo Telarannan luona (Kurjent. 43), vaellukselle voi lähteä klo 16 ja 20 välillä
La 19.12.
Partalan Taikametsä -tapahtuma (Rantalehdont 6, Keikyä) klo 11, löydä joulukuusesi, tuotto lapsiperheiden hyväksi, kysy myös kuusen kotiinkuljetusta, joulukuusien koristelukisa, myynnissä riisipuuroa ja nokipannukahvit, lapsille kierros
Su 20.12.
Kuurojen lähetyksen adventtijuhla Vammalan srk-talo klo 14
Ke 23.12.
Vähävaraisten ja yksinäisten joulujuhla, Vammalan srk-talo klo 12, kahvit, konsertti juhlasalissa, joulupuuro ja joulupukki jakaa lahjoja, Rita ja Pekka Wallin, vapaaehtoisia

LAPSET JA PERHEET

Su 29.11.
Seimiaskarteluilta koko perheelle Vammalan srk-talo klo 18
Pe 4.12.
Jouluaskarteluilta kouluikäisille Vammalan srk-talo klo 18
Ke 9.12.
Varhaisnuorten ja perheiden joulujuhla, Vammalan srk-talo klo 18, Muusikko Jukka Salminen, puurotarjoilu
La 12.12.
Lapsiparkki, Vammalan srk-talo klo 10-14, 3-7 -v. lapsille, omat eväät ja sisätossut mukaan, paikat (20) täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä, tarv. "varaparkki" Roismalan kerhotilassa, ilm. Haavisto viim. 9.12. p. 050 314 9061
Su 13.12.
Sammaljoen päivä- ja perhekerhojen joulujuhla Sammaljoen rukoushuone klo 13
Perhekerhon joulujuhla ja kauneimmat joululaulut Ilon rukoushuone klo 16
Ti 15.12.
Lasten kauneimmat joululaulut ja päiväkerholaisten joulujuhla, Kiikoisten kirkko klo 18
Ke 16.12.
Vammalan srk-talon, Sileekallion ja Roismalan päivä- ja perhekerholaisten joulujuhla, Tyrvään kirkko klo 18
To 17.12.
Mouhijärven päivä- ja perhekerholaisten joulujuhla, Mouhijärven srk-koti klo 18
Kiikan ja Keikyän päivä- ja perhekerholaisten joulujuhla Kiikan srk-talo klo 18
Pe 18.12.
Päivä- ja perhekerholaisten joulujuhla Suodenniemen srk-talo klo 18
Su 20.12.
Päivä- ja perhekerholaisten joulujuhla ja lasten kauneimmat joululaulut Karkun kirkko klo 16

NUORET

Pe 18.12.
Nuorten joulujuhla, Vammalan srk-talo Aulasali klo 19
La 19.12.
Tuomaan kirkon valvoijaiset, Nuakkari klo 19, etukäteis-ilmoittautuminen viim. pe 18.12. Maria Nurminen

MUUT MENOT

YLLÄTYSTEN YÖ
Pe 20.11.
Keikyän srk-talo klo 17.30-20, ohrapuuroa ja rusinasoppaa, sekä muurinpoijalettuja ja kahvia
Lähetystapahtuma, Kiikan srk-talo klo 18, ohraryynipuuroa, pika-arpoja ym.
UUSI TOIVO LOUNAAT
To 26.11. Kiikan srk-talo klo 12
Ke 2.12. Keikyän srk-talo klo 12
To 10.12. Vammalan srk-talo klo 12
To 31.12. Kiikan srk-talo klo 12
ARKIVAATTEISSA
To 26.11.
Vammalan srk-talo klo 18.30, Äkkipysähdys - kun arki muuttui, paneelissa mukana Salme Ilén, Helvi Toivola ja Anneli Herranen, Pihlajamaa
AJATTELIJOIDEN KLUBI
To 26.11.
Ajattelijoiden klubi Pukstaavissa klo 18, illan vieraana Kasper Kouvo ja aiheena opiskelijan, lukiolaisen motivaatio

KONSERTIT

Su 22.11.
Kiikan Leijonien konsertti, Kiikan kirkko klo 18, Sorva, Bäckman, Kiikan torvisoittokunta, Sastamalan opiston ja Sastamalan musiikkiopiston nuorten soittokunta
La 28.11.
Johanna Kurkelan joulukonsertti, Tyrvään kirkko klo 19, lippujen myynti ovelta ennen konsertin alkua.
Su 29.11.
Adventtivesper, Tyrvään kirkko klo 18, Tyrvään kirkko-kuoro, Osmo Ojansivu
Ti 1.12.
Adventtivesper, Sammaljoen kirkko klo 18, Tyrvään kirkkokuoro Elisa Junttilan johdolla, Heikkilä
To 3.12.
Kamarikuoro Trillin joulukonsertti, Kiikan kirkko klo 19, kuoroa johtaa Elisa Junttila
Pe 4.12.
Tuula Heikkilän joululaulukonsertti, Sammaljoen kirkko klo 18, vapaa pääsy, ohjelma 10 e
Ma 7.12.
Diakonian kolehtikonsertti Joulusäveliä sydämiin, Tyrvään kirkko klo 18, kolehtituotto oman seurakunnan diakoniatyön kautta sastamalalaisten vähävaraisten perheiden jouluiloksi
Ti 8.12.
Kuule kellot enkelten - joulukonsertti, Keikyän kirkko klo 18, Lasse Rajalampi ja Marianne Fontaine
Ke 9.12.
Kuule kellot enkelten - joulukonsertti, Mouhijärven kirkko klo 18, Lasse Rajalampi ja Marianne Fontaine
To 10.12.
Vokaaliyhtye Lumouksen joulukonsertti, Karkun kirkko klo 19
Ti 15.12.
Riiarina-kuoron joulukonsertti "Tunnen joulun", Mouhijärven kirkko klo 19
La 19.12.
Rakkaat joululaulut -konsertti, Tyrvään kirkko klo 18, Miina-Liisa Värelä, sopraano, Jenni Packalen, mezzosopraano, Tero Valtonen, piano, ohjelma 15 e, konserttiin voi toivoa myös omaa rakkainta joululauluaan teksti- viestillä 8.12. mennessä numero 050 511 2016
To 24.12.
Jouluyön musiikki, Keikyän kirkko klo 20, Miina-Liisa Värelä ja Mari Sorva, Kopalainen
Jouluyön musiikki, Tyrvään kirkko klo 22, Miina-Liisa Värelä ja Mari Sorva, Kopalainen
Pe 1.1.2016
Uudenvuodenpäivän konsertti, Kiikoisten kirkko klo 15, esiintyjinä Mikko Helenius ja kumppanit

PUFFEJA

TARMO MARJAMÄKI

Moottoripaja kaipaa remonttimopoja ja moottoripyöriä

Sastamalan seurakunnan ja Sastamalan Autourheilijoiden yhteistyössä pitämä moottoripaja kaipaa korjauskelpoisia mopoja ja moottoripyöriä lahjoituksina. Hongiston vanhassa kivinavetassa, osoitteessa Vihattulantie 144, 38210 Sastamala, toimiva paja tarjoaa nuorille mahdollisuuden kunnostaa autoja, mopoja ja moottoripyöriä sekä ajella niillä turvallisissa olosuhteissa.

Moottoripaja on mukana valtakunnallisessa, samannimisessä projektissa, jossa ehkäistään nuorten syrjäytymistä ja annetaan sosiaalista tukea moottoritekniikan toiminnan keinoin.

Lahjoittamisesta ja moottoripajasta voi kysyä lisää Tarmo "Mortti" Marjamäeltä, puh. 050 3149085.

Tyrvään Pyhän Olavin kirkko täyttää 500 vuotta

Sastamalan seurakunta viettää ensi vuonna Tyrvään Pyhän Olavin kirkon 500-vuotisjuhlaa. Kirkkoneuvosto nimittää marraskuussa jäsenet juhlatoimikuntaan, joka alkaa suunnitella juhlaa. Suomen keskiaikaisten kirkkojen tutkija ja tuntija Markus Hiekkänen ajoittaa väitöstutkimuksessaan Tyrvään Pyhän Olavin kirkon valmistumisen vuoden 1510 paikkeille. Rakennustyöt kestivät noin 10 vuotta.

Tyrvään Pyhän Olavin kirkko on Sastamalan kaupungin suosituin turistinähtävyys. Arkkitehtuurisesti ja kulttuurillisesti merkittävä kirkolla on vierailut jälleerakennuksen jälkeen jo lähes 300 000 kävijää. Kirkon pitkään historiaan on kuulunut muun muassa lukuisia remonteja, laajennuksia ja muutama tulipalo. Tyrvään Pyhän Olavin kirkko toimi kaupungin pääkirkkona vuoteen 1855 saakka, jolloin kaksitorninen Tyrvään kirkko valmistui. Pitkän aikaa kirkko oli käyttämättä, kunnes sen toiminta elpyi taas 1960-luvulla.

Kirkko tunnetaan myös valtakunnanlaajuisesti. Vuonna 1997 kirkko tuhopoltettiin vain kolme viikkoa paanukatun uudistusremontin jälkeen. Palon jälkeen kirkko jälleerakennettiin mittavana projektina pääasiassa avustus- ja talkoovoimin. Taiteilijat Osmo Rauhala ja Kuutti Lavonen maalasivat kirkon sisätiloihin 101 maalausta vanhojen kuva-aiheiden pohjalta. Kirkko otettiin uudelleen käyttöön vuonna 2003, ja sisätilojen maalaustyöt saatiin päätökseen vuonna 2009.

Partalan Taikametsä – joulumieli ja joulukuusi samasta paikasta

TERHI NIKKILÄ

Tytti Peurala

Partalan Taikametsä -tapahtuma on kaikille avoin ja ilmainen joulutapahtuma.

Tapahtuma järjestetään lauantaina 19.12. kello 11–15 Sastamalan Keikyässä. Partalan Taikametsässä voi kokea taikametsäkierron, aarteen etsintää ja kuusenkoriastelua, nokipannukahvit ja joululauluja. Lisäksi myynnissä on puuroa ja soppaa. Taikametsässä saatua törmätä myös tonttuihin, joulupukkiin tai peikkoihin.

Partalan Taikametsä erottuu muista tapahtumista sillä, että sieltä voi kaiken puuhastelun lisäksi hankkia itselleen joulukuusen. Tässä joulutapahtumassa yhdistyy siis huvi ja hyöty.

– Parastahan tässä on, ettei kuusta tarvitse raahata metsästä tunti-kausia, vaan tie on tässä ihan lähellä, ynnää tapahtuma-alueen omistaja **Markku Torpo**.

Alueella kasvaa noin 300 kuusta, joista tapahtuman kävijät voivat valita ja kaataa haluamansa yksilön. Joulukuusen hinta määräytyy omantunnon mukaan, vähimmäis-

Markku ja Tuija Torpo lahjoittavat kasvattamansa joulukuuset lapsiperheiden hyväksi.

hintana on kuitenkin 20 euroa. Joulukuusista saatu tuotto käytetään lyhentämättömänä lapsiperheiden tukemiseen.

Idea tapahtumaan syntyi vähitel-

len.

– Markku päätti maisemoida tyhjää tonttia istuttamalla sinne kuusenalkuja, kertoo **Tuija Torpo**.

– Kuusia leikattiin aina välillä.

Jossain vaiheessa heräsi ajatus, että nuohan ovat aivan joulukuusen näköisiä, Markku jatkaa.

Samoihin aikoihin Torpoilla heräsi ajatus kuusen myymisestä, mutta tuotto piti saada kohdistettua johonkin tärkeään.

– Otin asian kerran puheeksi diakoniatyöntekijä **Marja Ritasen** kanssa ja hän innostui heti ideasta, Markku hymyilee.

Tapahtuman ideointi ja suunnittelu onkin toteutunut Torpojen ja Sastamalan seurakunnan työntekijöiden sekä vapaaehtoisten tiiviissä yhteistyössä.

Markku Torpo haastaa nyt paikalliset toimijat mukaan tapahtumaan ja kuusenkoriastelukilpaan.

Torpot aikovat koristella itse yhden kuusistaan ja toivovat, että yrittäjät, yhdistykset sekä yksityishenkilöt ottaisivat haasteen vastaan.

– Jokainen kisaan osallistuva koristelee yhden Taikametsän kuusista. Lopuksi äänestetään, mikä kuusista on kaikista komein.

Partalan Taikametsän osoite Rantalehdontie 6, 32730 Sastamala.

Ympäristötyö diplomin arvoista

TARJA KOPALAINEN

Tarja Kopalainen

Sastamalan seurakunta on saamassa ympäristödiplomin.

Turun arkkhiippakunnan tuomiokapituli on päätöksessään 28.10.2015 todennut, että seurakunnassa tehdyn ympäristötyön ansiot ylittävät diplomin myöntämisedellytykset kirkkaasti. Lopullisen päätöksen diplomin myöntämisestä tekee joulukuussa Kirkkohallitus.

Työtä ympäristön hyväksi on tehty Sastamalan seurakunnassa jo pitkään. Ympäristödiplomin hakemisesta kirkkoneuvosto teki päätöksen huhtikuussa. Sen jälkeen seurakunnassa suoritettiin auditointi eli ulkoinen katselmus, jonka toteutti Turun arkkhiippakunnan ympäristötyöryhmän nimeämänä biologi **Marja-Liisa Leinonen**.

Katselmuksen tarkoituksena on selvittää vastaako todellisuus seurakunnassa sitä, mitä hakemuslomakkeisiin on kirjattu. Katselmusraportissa erityisen positiivisina seikkoina pidettiin seurakunnassa

Biologi **Marja-Liisa Leinonen** (etualalla) ja ympäristösuunnittelija **Anu Kaasalainen** tyytyväisinä auditointipäivän antiin.

laaja-alaisesti tehtyä ympäristökäytäväsunnitelmaa, kirkkojen lämpötilan laskemista 14 asteeseen, hautausmaiden lajittelupisteitä ja

pitkäjänteiseksi tulleita käytäntöjä.

Ympäristödiplomin tavoitteena on kannustaa seurakuntia ympäristötyöhön. Sen vuoksi diplomin

myöntämiskriteereitä ei ole vedetty äärimmäisen tiukalle.

– Seurakunta joutuu diplomin saadakseen ponnistelemaan, mutta diplomi on kuitenkin saavutettavissa, kertoo auditoinnin suorittanut **Marja-Liisa Leinonen**.

Auditoinnissa seurakunnan toimintaa käytiin läpi laajasti. Pisteitä seurakunnan tilille toi esimerkiksi sähkön käytön vähentäminen, lähituotteiden suosiminen elintarvikehankinnoissa, hautausmaiden vedenkulutuksessa säästäminen ja kiinteistöjen käyttöasteiden nostaminen.

Ympäristödiplomi on toteutessaan mukava joululahja seurakunnalle ja kannustaa edelleen jatkaamaan työtä ympäristön hyväksi. Erityiskitoksen ympäristötyön edistämistä seurakunnassa ansaitsee ympäristösuunnittelija **Anu Kaasalainen**. Hän laati opinnäytetyönään seurakunnan ympäristöohjelman vuosille 2015–2018 ja on tämän jälkeenkin toiminut seurakunnan ympäristötyöryhmän työn tukena.

